

Smanjenje šteta: Zdravlje kroz život / Sigurna zona

Provoditelj: HUHIV

Godina provedbe: 2025

Kratki opis programa

Program je usmjeren na poboljšanje zdravstvenih i socijalnih ishoda osoba u povećanom riziku od posljedica rizičnih ponašanja i narušene kvalitete života (droge, ovisnosti, zarazne bolesti). Kroz interdisciplinarni pristup nadograđuje zdravstveni i socijalni sustav pružanjem savjetovanja, testiranja, smanjenja šteta te povezivanja korisnika sa sustavom skrbi i dostupnim oblicima podrške u zajednici.

Sažetak programa

Program predstavlja sveobuhvatan i strateški utemeljen javnozdravstveni odgovor na izazove povezane s uporabom droga, ovisnostima i zaraznim bolestima u Republici Hrvatskoj. Program se provodi kao dopuna i nadogradnja postojećeg zdravstvenog i socijalnog sustava kroz strukturiranu suradnju s javnozdravstvenim i zdravstvenim institucijama, s ciljem poboljšanja dostupnosti, učinkovitosti i pravovremenosti skrbi za osobe u povećanom riziku. Utemeljen na temelju smanjenja šteta, program osigurava besplatan, anonimn, povjerljiv, neosudujući i neprisilni pristup uslugama, bez uvjetovanja apstinencije, prilagođen stvarnim potrebama korisnika. Aktivnosti uključuju savjetovanje, testiranje, informiranje, smanjenje zdravstvenih i socijalnih šteta te aktivno povezivanje korisnika sa zdravstvenom i institucionalnom skrbi. Provedba se odvija kroz savjetovališne kapacitete udruge HUHIV, outreach aktivnosti u zajednici, kampanje, javna događanja, edukativne i inovativne pristupe podršci, uz sustavno praćenje, evaluaciju i inak i doprinos jačanju javnozdravstvene svijesti i smanjenju stigme.

1. Županije provedbe

Bjelovarsko-bilogorska, Brodsko-posavska, Dubrovačko-neretvanska, Istarska, Karlovačka, Koprivničko-križevačka, Krapinsko-zagorska, Ličko-senjska, Međimurska, Osječko-baranjska, Požeško-slavonska, Primorsko-goranska, Sisačko-moslavačka, Splitsko-dalmatinska, Varaždinska, Virovitičko-podravska, Vukovarsko-srijemska, Zadarska, Zagrebačka, Šibensko-kninska, Grad Zagreb

2. Ciljevi programa

Opći: Poboljšati zdravlje i kvalitetu života ranjivih skupina u zajednici kroz dostupne, stručne i integrirane oblike pomoći utemeljene na mjerama smanjenja šteta, uz istodobnu izgradnju i jačanje mreže suradnje na lokalnoj i nacionalnoj razini radi prevencije rizičnih ponašanja, ranog otkrivanja i smanjenja pojavnosti zaraznih bolesti i ovisnosti.

Specifični: Omogućiti dostupan pristup savjetovanju, psihosocijalnoj podršci i probirnom testiranju na HIV, hepatitis C i druge SPI te povezati korisnike s relevantnim zdravstvenim i institucionalnim uslugama.

Povećati informiranost i motivaciju osoba s rizičnim ponašanjima, mladih i opće populacije za smanjenje štetnih ponašanja i otkrivanje zdravlja.

Smanjiti stigmatu i diskriminaciju povezanu s ovisnostima i zaraznim bolestima kroz javnozdravstvenu edukaciju i senzibilizaciju zajednice.

Ojačati socijalnu uključenost ranjivih skupina te kapacitete organizacija i stručnjaka u zajednici za provedbu učinkovitih izvaninstitucionalnih usluga.

3. Ciljana skupina

Intravenozni korisnici droga, Neintravenozni korisnici droga

4. Koje od navedenih aktivnosti smanjenja šteta provodi udruga

Dijeljenje kondoma, Distribuiranje materijala, Savjetovanje, Drugo

5. Broj podijeljenog materijala

Broj kondoma: 5000

Broj igala:

Broj štrcaljki:

Broj primjeraka edukativnog materijala: 10000

6. Broj prikupljenog materijala

Broj igala:

Broj štrcaljki:

7. Lokacije na kojima se vrši zamjena materijala

Mjesta na koja izlaze vanjski radnici, "Drop-in" centar

8. Gradovi/mjesta na kojim se vrši zamjena materijala te broj lokacija u pojedinom gradu/mjestu

Mjesta na koje izlaze vanjski radnici: Aktivnosti se provode izvan prostora udruge kroz outreach rad u zajednici, na mjestima okupljanja ranjivih i rizičnih skupina (teren, događanja, kampanje, edukacije, testiranja), u suradnji s partnerskim institucijama i organizacijama u lokalnoj zajednici.

Drop-in centar: Zagreb (2)

9. Način prikupljanja podataka o korisnicima programa smanjenja šteta

Podaci o korisnicima programa prikupljaju se putem posebno razvijene digitalne aplikacije koja omogućuje strukturirano evidentiranje podataka o savjetovanju, testiranju, bihevioralnim i epidemiološkim obilježjima te upućivanju i praćenju korisnika. Prikupljanje podataka provodi se tijekom predsavjetovanja, procjene rizika, testiranja i davanja preporuka za zaštitu zdravlja. Sustav omogućuje kontinuirano praćenje rezultata, evaluaciju kvalitete pruženih usluga i izvještavanje, uz prilagodbu usluga stvarnim potrebama korisnika.

10. Broj osoba u programu smanjenja šteta

Korisnici: 4816

Stari korisnici:

Novopridošli korisnici:

11. Broj osoba po spolu u programu smanjenja šteta

Korisnici muškog spola:

Korisnici ženskog spola:

Novopridošli korisnici muškog spola:

Novopridošli korisnici ženskog spola:

12. Broj ovisnika o drogama u programu smanjenja šteta koje su zaražene zaraznim bolestima

S hepatitisom B:

S hepatitisom C: 21

S HIV-om: 6

13. Evaluacija programa

Evaluacija procesa: Da

Metoda evaluacije procesa: Praćenje i vrednovanje provedbe programa provodilo se interno, u suradnji sa stručnim suradnicima i u suradnji s HZJZ-om, u skladu s važećim smjernicama prevencije zlouporabe droga i programa smanjenja šteta. Tijekom provedbe sustavno su se prikupljali i analizirali podaci o savjetovanjima i testiranjima, njihovim rezultatima, bihevioralnim i epidemiološkim obilježjima korisnika te provedenim aktivnostima prema identificiranim potrebama. Podaci su kontinuirano korišteni za praćenje kvalitete pruženih usluga i unapređenje

digitalnog sustava za prikupljanje i obradu podataka. Dodatno su se prikupljali i analizirali podaci o provedenim javnozdravstvenim kampanjama, uklju uju i doseg, upite korisnika, broj savjetovanja, testiranja i edukativnih aktivnosti, s ciljem procjene u inkovitosti i prilagodbe daljnjih aktivnosti programa.

Evaluacija u inka: Da

Metoda evaluacije u inka: Evaluacija u inka programa provodila se kontinuirano tijekom provedbe te kroz završno izvješ e, s ciljem procjene ostvarenja programskih ciljeva. Pratilo se zadovoljstvo korisnika i sudionika aktivnosti kroz neposredan kontakt tijekom javnozdravstvenih kampanja, savjetovanja, rad s korisnicima i volonterima, INFO telefon, zaprimljene upite i povratne informacije. Dodatno se analizirala zainteresiranost i uklju enost rizi nih skupina i suradni kih organizacija kroz sudjelovanje u edukacijama i drugim aktivnostima, kao i prikupljanje prijedloga za unapre enje programa u skladu s potrebama korisnika i zajednice.

Najvažniji rezultati evaluacije: Najvažniji rezultati evaluacije programa pokazuju visoku razinu doseg, uklju enosti korisnika i u inkovitosti provedenih aktivnosti.

Tijekom izvještajnog razdoblja provedene su tri javnozdravstvene kampanje povodom Svjetskog dana AIDS-a, Svjetskog dana hepatitisa i Svjetskog dana spolnog zdravlja. Kroz kampanje i prate e komunikacijske aktivnosti ostvaren je ukupan medijski doseg ve i od 2.000.000, uklju uju i 51 medijsku objavu (televizija, radio, web portali i tiskani mediji), kroz PR lanke, intervjuje i gostovanja.

Programskim aktivnostima izravno je obuhva eno više od 190 gra ana kroz grupne edukacije i e-te ajeve (ukupno 8 edukacija), te više od 130 gra ana kroz organizirana javna doga anja (3 doga anja). Dodatni doseg ostvaren je putem društvenih mreža (Facebook, Instagram, TikTok i YouTube) s više od 280.000 doseg, kao i putem online platformi i digitalnih alata, uklju uju i web platforme i mobilne aplikacije, s dosegom ve im od 1.200.000 korisnika.

U sklopu programa distribuirano je više od 10.000 edukativnih i informativnih materijala vezanih uz prevenciju, edukaciju i podršku, kao i više od 5.000 kondoma. Pruženo je preko 2.800 savjetovanja i psihosocijalnih podrški, uklju uju i online, uživo i telefonske oblike rada.

Tijekom provedbe programa testirano je više od 1.700 korisnika, pri emu je otkriveno 126 novodijagnosticiranih infekcija, a svi korisnici s pozitivnim nalazima uspješno su povezani sa sustavom zdravstvene skrbi i lije enja.

Evaluacija zadovoljstva korisnika pokazala je iznimno visoku razinu zadovoljstva pruženim uslugama, ve u od 98%, što potvr uje kvalitetu, dostupnost i prihva enost programa me u ciljanim skupinama.

14. Evaluatori

Unutarnji i vanjski

15. Dodatne napomene

Evaluacija se vrši polugodišnje i godišnje od strane djelatnika udruge u suradnji sa vanjskim stru nim suradnicima.

16. Ukupni prora un programa za jednu godinu provo enja (HRK)

80000

17. Izvori financiranja

Vlastita sredstva (HRK):

Gradsko financiranje (HRK):

Županijsko financiranje (HRK):

Nacionalno financiranje (HRK): 80000

Drugi izvori (HRK):